

Voortgangsverslag
juni-december 2018

Stichting Straatpastoraat Leiden

Stichting Straatpastoraat Leiden

Voortgangsverslag juni - december 2018

Komen en gaan

Op zondag 25 november 2018 ging ds. Folly Hemrica voor het laatst voor in een viering van het Straatpastoraat Leiden. Zij was de afgelopen vier jaar de straatpastor in onze stad en ze heeft op heel eigen wijze invulling gegeven aan haar taak. Door veel mensen in en rond de opvang werd ze gewaardeerd om haar open houding en warme pastorale aanwezigheid, haar onvermoeibare vasthoudendheid en haar expertise.

Zoals altijd vond de viering plaats in het Atrium van Diaconaal Centrum De Bakkerij. Het was een mooie, drukbezochte en vrolijke dienst, die begon met het aansteken van een aantal kaarsjes door de bezoekers. Het thema van de viering was 'Komen en gaan'.

Zegen

Een indrukwekkend moment in de viering was het uitspreken van een zegen uit de Dominicaanse traditie door ds. Hemrica voor haar opvolgster Femke Post. Na de dienst werd Folly verrast met cadeaus van 'haar mensen'; ook voor haar man Sander, die bij de vieringen piano speelde. Folly deed op haar beurt aan alle aanwezigen een klein aandenken uit en dankte ook de trouwe vrijwilligers van het Straatpastoraat met cadeautje. Daarna was er koffie, thee en taart, werd er gezellig nagepraat en alvast een beetje afscheid genomen.

Afscheid

Op donderdag 29 november 2018 werd het afscheid voortgezet met een receptie in De Bakkerij. Veel bekende kerkgangers en andere cliënten van het Straatpastoraat waren erbij. Ook mensen uit

het netwerk van Folly, zoals van De Binnenvest, de politie en van organisaties in De Bakkerij en in Leiden kwamen haar de hand schudden. Het was gezellig druk en Folly kwam handen tekort!

Natuurlijk was er die middag ook een officieel moment van afscheid. Maar eerst zette Bert Verweij, voorzitter van de Stichting Straatpastoraat Leiden, Wilbert van Erp in het zonnetje. Hij was de initiator en organisator van het Leidse Straatpastoraat en acht jaar voorzitter van het Straatpastoraat in Leiden. Hoog tijd om hem even in het zonnetje te zetten met een symbolische blik van waardering. Daarna kreeg Emmy Klooster, directeur van Stichting De Binnenvest, de organisatie die verantwoordelijk is voor de maatschappelijke opvang in Leiden, het woord. Zij bedankte ds. Hemrica voor de fijne samenwerking. Niet alleen was Folly een steun voor de cliënten van De Binnenvest, ook de medewerkers hadden in de afgelopen jaren veel aan haar steun en expertise.

Klaas Koffeman van het Straatpastoraat in Den Haag, schetste vervolgens een beeld van Folly's werk aan de hand van een masker dat de verschillende kanten van de inzet van een straatpastor liet zien.

Namens het bestuur van het Straatpastoraat kreeg Folly twee schalen van keramiek overhandigd, waarvan er één met sterretjes verwees naar het feit dat Folly over 'haar mensen' regelmatig sprak in termen van "dwaallichtjes".

Welkom

Daarna stelde Bert Femke Post voor, de opvolgster van Folly. Femke kreeg een welkomstbloemetje en Bert wenste haar veel succes. Ze liep al een maand mee met Folly en zou op 1 december aan haar werk als de nieuwe straatpastor in Leiden beginnen!

Voor u ligt het voortgangsverslag van de tweede helft van 2018. Met dit verslag willen we graag de leefwereld en de problemen van de dak- en thuislozen in Leiden onder de aandacht brengen. Dat is belangrijk omdat daarmee zichtbaar blijft hoeveel support zij nodig hebben en hoe belangrijk die steun voor hen is. Het laat bovendien zien wat er gebeurt met het geld dat fondsen, particulieren en anderen hebben gegeven voor dit werk.

Het is een druk half jaar geweest, met veel pastoraat en regelmatig overleg met allerlei instanties, die zich samen met ons hebben ingezet om situaties rond mensen die waren vastgelopen weer vlot te trekken. Het was ook een druk half jaar omdat ik vanaf 1 december afscheid neem. Contacten moesten worden afgerond of overgedragen en ook dat vroeg de nodige aandacht. Met dankbaarheid kijk ik terug op de afgelopen vier jaar. Femke Post, mijn opvolgster, wens ik heel veel succes!

Cijfers

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek stijgt het aantal daklozen nog steeds. Een pas verschenen rapport van de DSP-groep in opdracht van de wethouder voor Jeugd, zorg en Welzijn laat datzelfde beeld zien. De schatting dat er in Leiden ongeveer 350 daklozen zijn, lijkt dan ook achterhaald. Alleen al bij De Binnenvest hebben zich het afgelopen jaar 380 mensen gemeld voor hulp. En dan zijn er ook nog mensen die geen contact (meer) hebben met de opvang van De Binnenvest. Verontrustend is dat met name het aantal dakloze jongeren lijkt te stijgen. Bij hen zien we, net als bij de volwassen daklozen, een toename van psychische problematiek, vaak in combinatie met een licht verstandelijke beperking. Ook het aantal mensen dat uit detentie komt en daarna is aangewezen op de opvang lijkt toe te nemen nu veel nazorg is wegbezuinigd. Nieuw in de opvang zijn de zgn. tweede terugkeerders: mensen met een niet-westerse migratie achtergrond die aanvankelijk terugkeerden naar hun land van herkomst, maar dan toch weer naar Nederland teruggaan en zich melden bij de opvang.

Een toename van psychische problematiek hebben we de afgelopen tijd ook bij het Straatpastoraat vastgesteld. Er kwamen het afgelopen halfjaar bij

ons verschillende meldingen binnen over mensen met verward gedrag. Soms konden we er zelf op af en in ander gevallen werd de politie gevraagd uit te kijken naar mensen die bij ons gemeld waren. De problemen van de GGZ en alle bezuinigingen die daar zijn geweest, lijken nog steeds niet opgelost en dat is een verdrietige constatering. Ook het aantal vreemdelingen zonder verblijfsstatus blijft toenemen. Voor velen van hen lijkt een oplossing ver en dat levert schrijnende situaties op.

Opmerkelijk is verder de vaststelling in het rapport van de DSP-groep, dat bij mensen die dreigen dakloos te worden, de zgn. kostendelersnorm zeer nadelig werkt. Mensen kunnen daardoor minder snel in hun eigen netwerk worden opgevangen, omdat degene die hen opvangt vervolgens gekort wordt. Al in 2016 heeft de gemeenteraad van Leiden ingestemd met een gedoogaanpassing van deze kostendelersnorm, nadat de fractie van Groen Links in samenspraak met De Binnenvest en het Straatpastoraat aanhangig had gemaakt dat een meer coulante opstelling veel ellende en kosten zou besparen. De DSP-groep stelt vast dat in Leiden gemeenteambtenaren nog steeds niet volledig op de hoogte zijn van deze gedoogaanpassing en dat is natuurlijk erg jammer!

Contacten in Leiden

Goede contacten waren er het afgelopen half jaar met de maatschappelijk werkers van De Binnenvest, met ambtenaren van de gemeente en met maatschappelijk werkers van de Sociale Wijkteams. Goed om te zien dat zij ook zelf contact zochten met het Straatpastoraat om situaties op te lossen. De rol van het Straatpastoraat was in vele gevallen die van “watchdog”, maar soms was het ook handig om zelf even mee te gaan naar loketten, omdat het bij onze mensen nogal eens ontbreekt aan “loketvaardigheden”. Frustraties leiden zo iets minder vaak tot scheldpartijen...

Goed contact was er ook met de psychologen van Aemosa, die met hun frisse kijk op mensen met problemen, goede gesprekspartners waren. Regelmatig was er overleg en af en toe kon er worden doorverwezen of kon er gezamenlijk een WMO-aanvraag worden gedaan.

Ook met de politie was er af en toe contact. Niet alleen als er meldingen waren van verwarde mensen op straat, maar ook als er extra expertise nodig was in bepaalde situaties. Hun bereidheid om met ons mee te denken is steeds groot geweest. Bovendien hebben ze de afgelopen tijd mensen effectief naar ons doorverwezen en dat is een goede zaak!

Regelmatig contact was er ook met de Stichting Urgente Noden Leiden die altijd bereid is om met grote deskundigheid situaties mee in te schatten en vaak ook hulp te bieden.

Nieuw was dit half jaar het contact met Leidraad-advocaten, die zich vanuit de vreemdelingen-advocatuur geweldig hebben ingezet voor één van onze mensen.

Boottocht

Op 22 juni was de jaarlijkse boottocht voor dak- en thuislozen, ook nu weer uitstekend georganiseerd door M25 Leiden, het diaconaal jongerenproject van Diaconaal Centrum De Bakkerij. Er deden ruim 60 mensen aan mee en er was groot enthousiasme na afloop.

Gespreksgroep

In augustus kwam de vraag of we toch niet verder konden met de gespreksgroep en daarom zijn we in september weer begonnen en lezen we verder in mijn boek "Binnenwerk". Er doen nu zes mensen mee. De wekelijkse bijeenkomsten zijn levendig en worden door de deelnemers als waardevol en steunend ervaren.

Vieringen

Elke maand was er een viering van het Straatpastoraat, soms heel druk (ruim dertig mensen) en soms erg rustig (twaalf mensen). Duidelijk is wel dat de diensten voor een vaste groep bezoekers een welkome oase zijn. Mensen mogen er zichzelf zijn, worden door onze vrijwilligers hartelijk ontvangen en van een beetje onaangepast gedrag valt niemand bij ons omver. Dat blijkt een groot goed te zijn!

Het afgelopen half jaar waren er ook bijzondere vieringen. Niet alleen in de vakantie, toen collega-

predikant ds. Rob van Essen bereid was waar te nemen, maar ook in augustus, toen collega ds. Jan Eerbeek (oprichter van de Exodushuizen en lange tijd mijn collega bij het justitiepastoraat) met het verzoek kwam om een zegen uit te spreken over een stel dat hij in Den Haag had ontmoet. Het bleek een zeer aanstekelijk verzoek want ook twee stellen uit de kring van het Straatpastoraat meldden zich daarvoor aan. Na afloop kreeg elke kerkganger een engeltje uitgereikt en de stellen een prachtige kaars. Een gedenkwaardige viering.

Een andere bijzondere viering was de Allerzielenviering eind oktober. Elk jaar noemen we dan de namen van de mensen die het afgelopen jaar gestorven zijn, cliënten van De Binnenvest, mensen die zijn begraven vanuit het Straatpastoraat en anderen. Voor die viering nodigen we dan o.a. via de maatschappelijk werkers van De Binnenvest familieleden uit om met ons mee te vieren. Het werd een druk bezochte dienst.

Bijzondere werkzaamheden

Voor het eerst dit jaar vroegen twee mensen mij om hun huis te zegenen. Eigenlijk is dat iets waar de katholieke pastores meer vertrouwd mee zijn, maar ik zag geen enkele reden het als dominee niet te doen! En dus sprak ik in beide gevallen een zegen uit over een pas verworven huis en brandde er een kleine huiskaars. Voor wie na een periode van dakloosheid eindelijk weer een dak boven zijn hoofd heeft was dit een kostbaar ritueel.

Bijzonder was ook dat twee van mijn mensen mij vroegen om hun huwelijksdienst te leiden. We hebben de afgelopen weken al een en ander voorbereid en ook nu kon ik een beroep doen op de Leidse kerken. Collega ds. Margreet Klokke van de Leidse Binnenstadsgemeente zorgde voor een ouderling van dienst, zodat we op 23 januari 2019 een prachtig kerkelijk huwelijk kunnen voltrekken. Vanuit de Marekerk is Bert Verweij, voorzitter van de Stichting Straatpastoraat, bereid mee te gaan als diaken.

Prachtig dat twee van onze mensen, die een moeilijke periode achter de rug hebben, zich nu kunnen verheugen op een prachtige dag!

Uitvaart

Op 14 oktober overleed Barry in het Huis van Bewaring van Alphen aan den Rijn. Barry was een bekende figuur in Leiden en woonde in een zgn. containerwoning. Het bleek om een suïcide te gaan en vanuit De Binnenvest werd gevraagd of wij de uitvaart wilden regelen. Dat bleek nog niet eenvoudig omdat de gemeente Alphen geen ruimte beschikbaar wilde stellen en de familie zich al bij die situatie had neergelegd. Na veel discussie kon er uiteindelijk dankzij Monuta toch een ruimte in Leiden worden gevonden en hebben we met ruim dertig mensen afscheid van hem kunnen nemen. Gaandeweg raakte ook de familie steeds meer betrokken en werd het ook voor hen een kostbare dag. Bijzonder was dat mijn collega-justitiepredikant Willem van Mourik, dominee in het huis van bewaring van Alphen, naar de uitvaart kwam en kon vertellen hoe Barry achter de muren door zijn medegedetineerden was herdacht. Voor alle aanwezigen ontroerend om te horen.

Voor mij was de opstelling van de gemeente Alphen aanleiding om een brief te schrijven aan burgemeester Liesbeth Spies van Alphen aan den Rijn, want wat is het pijnlijk dat er letterlijk geen ruimte is om afscheid te nemen wanneer mensen zijn aangewezen op een gemeentelijke uitvaart. Gelukkig is het elders wel goed geregeld en wordt er aan de gemeentelijke uitvaarten in Leiden grote zorg besteed.

M25 Leiden projectdag

Op 20 november vertelde ik in De Bakkerij op uitnodiging van M25 iets over het Straatpastoraat. Samen met iemand, die dakloosheid uit eigen ervaring kent, hebben we aan een groep gymnasias-ten van het Stedelijk Gymnasium verteld wat dakloosheid voor mensen betekent, hoeveel impact het heeft en hoeveel kracht een mens moet hebben om er weer uit te komen.

Tot slot

Met dankbaarheid kijk ik terug op vier prachtige jaren als straatpastor. Ik heb vele ontmoetingen met bijzondere mensen gehad en was vaak geroerd door hun vertrouwen en veerkracht. Vele mensen

hebben mij bijgestaan: collega's, vrijwilligers, maatschappelijk werkers, advocaten, politiemensen en vele anderen. Zonder hen had ik het werk niet kunnen doen.

Dankbaar ben ik ook allen die dit werk financieel mogelijk hebben gemaakt. Zonder hun steun was er niet zoveel mogelijk geweest. Ik wens u allemaal alle goeds!

Ds.Folly Hemrica, november 2018

Bijlagen

Artikel voor Woord en Dienst

Interview Leids Dagblad

Artikel Leids Kerkblad

Interview NRC / kersteditie

Overdracht

In november waren er twee straatpastores actief in Leiden. Folly Hemrica heeft mij in deze maand kennis laten maken met Leiden, de verschillende opvangen, de pastoranten en haar netwerk. Hierdoor kon ik vanaf december goed voorbereid zelfstandig aan de slag.

Kerstdiner

Het kerstdiner dat op 19 december georganiseerd werd in de Marekerk was wederom een groot succes. De avond werd georganiseerd door het Straatpastoraat, de vrijwilligers van de Marekerk en M25 Leiden met jongeren van het Stedelijk Gymnasium.

In totaal zijn er 175 dak- en thuislozen getrakteerd op een Chinese maaltijd. De avond werd ondersteund door het Amsterdamse daklozenkoor 'de Straatklinkers' en de schoolband van het Stedelijk Gymnasium. Na afloop kregen alle gasten een kerstpakketje mee. De avond verliep in een gezellige sfeer. De gasten hebben enorm genoten.

Kerstviering

Op eerste kerstdag vond de jaarlijkse kerstviering plaats in het Atrium van Diaconaal Centrum De Bakkerij. Het was een gezellige viering waarbij we zo'n 25 gasten mochten verwelkomen. Het was fijn om veel bekende gezichten te zien. Een leuke verrassing was het om dit keer ook een aantal nieuwe mensen te mogen verwelkomen.

Femke Post, december 2018

Straatpastor Femke Post

Postadres:

Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

M: 06 - 281 099 31

E: pastor@straatpastoraatleiden.nl

W: www.straatpastoraatleiden.nl

Stichting Straatpastoraat Leiden

Bestuur Stichting

Straatpastoraat Leiden:

Bert Verweij (voorzitter)

Henriëtte van den Broek (secretaris)

Ber Langezaal (penningmeester)

Ton Snepvangers (lid)

Contactadres:

Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

E: secr@straatpastoraatleiden.nl

Bankrekeningnummer

NL21 TRIO 0390.4908.14 (Triodosbank)

Mede mogelijk gemaakt door:

**VOGELGEZANG
FOUNDATION**

**STICHTING
ROTTERDAM**

LEIDSCHE MAATSCHAPPIJ
VAN WELDADIGHEID

FOUNDATION®